

Táncos füzek a Tiszaparton.

Sokrét görnyedt testük, nyesett koronájuk, egymáshoz támaszkodó mozdulatuk a hid ujszegedi partján olyanak láttatja őket, mint hogyha vig farsangi párok táncolnának.

Valami nagy nagy áradás után ültette őket ide bizonyosan a tavaszi szél. Először bizonyosan meleget, fényt, életet keresni bujt elő tejjefes száju, harsány hatóság zöldjük. Megfogantak, mint minden, jóra vagy rosszra, ebben az elhízott, pézsmapárás, álmok esőzte magyar földben. Hajtásba szökkentek az első tavasz-igéret jöttén, felbokrosodtak szellő esőkolta májusi éjszakában.

Talán tatárjáráskor, talán a hódoltságban, talán Világos után jöttek.

Talán a Szamos küldte őket, vagy a Körös, vagy a Maros, vagy a Kükküllő, — senki sem tudja, vajjon honnan is jöttek.

Talán örökkévaló idők óta laknak már a Tiszaparton. S mentek mellettük idők, emberek. Az idők minden ősszel letépték róluk a lombot s a törzsének száradt ágát az emberek.

Emberöltökön keresztül látatlanul mentek el felettük az idők, a tiszaparti füzek egyszer öltöztek és egyszer vetkőztek évről-évre. Időkön keresztül vakon mentek el mellettük az emberek, akik egyszer áldoztak s egyszer ültek tort minden évben.

Aztán egyszer csak felhőszakadások négy éve után pirosan futott a Tiszába a Szamos, a Körös, a Maros.

Farsang volt, már-már vége a télnek. A parti füzeknek talán ez volt hushagyó keddi éjszakájuk. Talán ez éjjel már hallatlan finom ibolyaillatot sodort elé a víz s ők eljövendő anyaságuk megvilanásán elhatározták, hogy még egyszer utoljára táncolni fognak.

S ember nem járta, holdfényes éjjel, talán épen hogy táncba kezdtek, ahogy egyre szélesebb, egyre dusabb, egyre pirosabb patakok érkezének alá a folyón.

És táncá dermedt testük a Tisza láttán. A farsangi lendülés szent láza tragikomikus pózzá meredt bennük, mikor már menekülésre, mentésre, segítségre, bosszura, harcra nem maradt semmi mozdulatuk.

Azóta fagyottan állnak. Mehettek alattuk koldus magyarok, járhatott mellettük rakott szerb tutaj, küldhette gyászát, kinját, könyörgését, átkát hozzájuk a Kükküllő, a Maros: ők maradtak némák, süketek.

Ott állnak, s nem látja bennük senki a maga megdermedt kacagását, a maga táncá torzult temetésre tévedettségét. Nem látja bennük senki a gunyt, a kétségbeesést, a nyomoruságot, csak szolgálja, viseli, türi.

És minden tavaszi szél szertehordja majd a holt füzek virága sárga porát. S valahol nagy magyar ugar maradt földeken és temetőkön a fák, melyek megtermékenyülnek, majd egy furcsát, komolyat, szomorut sarjadznak tőle. Nem fattyu lesz az eljövendő hajtás. Holttá meredt, földbe gyökerezett életünk minden eltitkolt könnye, elásott vágya, rabakarása, maga-szerelme fel fog fakadni benne. El fog jönni a március, melyben a folyó ismét véres, terhes és áradott lesz, melyben el fogja tépni a gátakat, partokat fog mosni és emelni, megsemmisíti az élet, feltámasztja a holtat, pusztítani fog és építeni.

Holdfény ha kél, nap hogyha árad s árnyékok nőnek minden dolgok mögé, megindulnak mégis majd egyszer a tiszaparti táncos füzek. Tavasz lesz s mindegy: szántásba indulnak-e, vagy harcba, de megindulnak s legyen átkozott, aki nem megy utánuk a százszor elhagyott, elárult, megtagadott és megcsufolt Tisza táján.

Üdvarhelyi.

IRODALOM

Az emigráns sajtó.

Ide s tova hároméves multra tekinthet vissza már az a magyar nyelvű sajtó, amely a kommun bukása után az igazságszolgáltatás elől vak félelemmel Bécsbe menekült bolsevikiek, oktobrista-radikális politikusok, forradalmi kalandorok és siberek „emigrációjából” burjánzott elő. Ez alatt a három év alatt soha meg nem nyugvó vak gyűlöléssel acsarkodtak az emigráns sajtóorgánumok a megújult keresztény Magyarország ellen: a „fehér terror” az „atrocitások” vádjai, rágalmaknak tervszerűen terjesztett sorozatai a bécsi magyar nyelven író hirlapírók agyából és tollán keresztül kerültek a világsajtó tudatába. A megszállott területek sanyargatott magyarjának hazanéző bizakodása a bécsi lapok rendszeres gyalázkodásán lankadt. A csonkaországot fojtogató ellenséges államok felé pedig az árulás minden alias eszközével „emigráció” hívó szava szállott: foglalják el egész Magyarországot, mert háborúra készül, mert nem nyugszik belé megcsonkításának gondolatába, mert a mai rendszer az integritás gondolatának képviselője. És — természetesen, — megszállás nélkül, vagy annak árán is segítsé uralomra újra az emigráció *Jászi—Lovászy—Károlyi*-féle oktobrista-pacifista társaságát, amely mejjad minden garanciát arra, hogy a „kisantant” békés nyugalomban birtokolhatja Magyarországot letépett darabjait.

Az „emigráció” történelmi elnevezését sajátította ki szemérmetlenül ez a Bécsben élő, fegyháztöltelékéből és kalandorokból álló társaság. *Kossuth* Lajos és nagy emigráns társainak száműzetését az egész nemzet szabadságharcának bukása után párhuzamba vonni egy terrorral uralkodó rendszer, idegen fajú törpe kisebbségének a magyar igazságszolgáltatás előli gyáva menekülésével, ez a perverz analogia máris eléggé jellemzi őket.

Pompás példányokban van ebben a névsorban képviselve a degenerált idegen faj minden pénzéhes romlottsága, hazát és nemzetet nem ismerő gyökeretlen mivolta, minden rend, minden tekintély ellen ágaskodó romboló szelleme, forradalmat, politikát sportoló perverz elfajzottsága. A tehetségtelen, szürke politikai strébereket, a strohmannképen fölemelt s az első jó alkalommal félrehajított magyarokat alig-alig képviseli egy-egy szomorú név: mint a *Károlyi* Mihályé, vagy a *Lovászy* Mártoné.

Több, mint két hosszú esztendőn keresztül egységes fronttá egyesülve intézte az egész bécsi sajtó a polgári radikális *Jövőtől* a szélsőszocialista *Az Embereken* keresztül a bolsevik *Proletárig* féktelen támadásait a keresztény Magyarország ellen. Most, hogy az „emigráció” esztendei reménytelenül mulnak, s az ugynevezett *Kommunisták Magyarországi Pártját* is kettészakította a vezetőknek moszkvai pénzeken folyó osztozkodása, az oktobrista forradalmárok pedig magyarországi politikus elvbarátaik hívására kezdenek reménykedni a hazatérésben, kitért a bécsi sajtóban a belső háborúskodás, s kölcsönös gyalázkodással lep-lezik le egymást a bécsi hazaárulók s világitanak reá irgalmatlanul azokra az alias indokokra, amelyek eddigi emigrációs működésüknek rugói voltak.

A *Proletár* körül csoportosuló bolsevik apostolokhoz legutóbb — mint ismeretes, — két és fél kiló aranyérem és egy platina kancsó érkezett a párt, he-